

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0540076 Djuröarna

EU:s medlemsländer bygger upp ett sk. "ekologiskt nätverk" av naturområden som kallas Natura 2000. Livsmiljöerna för vilda djur och växter krymper i snabb takt och många arter hotas av utrotning. Länderna i EU samarbetar därför för att försöka bevara det europeiska växt- och djurlivet. Arbetet grundas på två EU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Natura 2000-områden i Västra Götalands län

I Västra Götalands län finns 406 av regeringen beslutade Natura 2000-områden (t.o.m. år 2004) som sammanlagt har en yta av cirka 240 900 hektar. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU direktiven bestämda naturtyper och arter. I länet förekommer 54 av dessa naturtyper och 95 djur- och växtarter. Arbetet med att utse områden har pågått sedan EU-inträdet 1995. Naturtyperna kan sammanfattas i följande kategorier och täcker cirka hälften av den totala ytan.

- Berg / hållmark, 3 800 ha
- Odlingsmark / hed, 3 506 ha
- Lövskog, 5 248 ha
- Barrskog, 8 475 ha
- Våtmark / hed, 14 218 ha
- Sötvatten, 21 567 ha
- Sötvatten, Vättern, 60 000 ha
- Hav / kust, 25 304 ha

Bevarandeplanen

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden, vad som kan skada eller påverka naturvärdena samt vad som krävs för att de ska finnas kvar. Planen ska också underlätta vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplaner utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Planen kan dock revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras; den sägs vara ett "*levande dokument*". Det är därför aldrig för sent att bidra med kunskap och synpunkter, kontakta gärna Länsstyrelsen. När bevarandeplanen ändras medför det att den måste fastställas på nytt. Markägare och andra berörda ges då nytt tillfälle att lämna synpunkter om ändringarna är av betydelse.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska istället samråd hållas med skogsvårdsstyrelsen innan en åtgärd påbörjas.

Mer information

Länsstyrelsen - www.o.lst.se - Telefon 031-60 50 00 vx. - E-post: natura2000@o.lst.se

Skogsvårdsstyrelsen - www.svo.se - Telefon 033-17 73 30 vx. - E-post: svs@svsvg.svo.se

Naturvårdsverket - www.naturvardsverket.se

Om lagstiftningen som Natura 2000 bygger på

Ett Natura 2000-områdes juridiska status bestäms av flera paragrafer i miljöbalken. Förutom bestämmelser om områdesskydd och tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken är Natura 2000-områden även riksintresseområden enligt 4 kap. 1 och 8 §§ i miljöbalken, vilket innebär att Natura 2000-bestämmelserna får en tydlig koppling till en rad andra lagar som rör markanvändning. Bestämmelser som rör miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), tillsyn och ersättningsfrågor m.m. i Natura 2000-områden finns även i miljöbalkens kapitel 6:1 och 7, 11:9, 17:3, 19:2, 21:7, 29:4 och 31:4 och 5 kap. MB samt i förordningen om områdesskydd (1998:1252).

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten

Sara Backéus

BEVARANDEPLAN

Diarienummer:

Fastställd

511-20541-2005

2005-08-15

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0540076 Djuröarna

Kommun: Mariestad Områdets totala areal: 2358 ha

Områdestyp: pSCI Biogeografisk region: Boreal

Naturtyper och arter som måste bevaras i området:

- 3130 - Oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräsväxer och vegetation på exponerade stränder
- 8230 - Pionjärvegetation på silikatrika bergytter
- 9010 - Västlig taiga*
- 9180 - Ädellövskog i branter*
- 91D0 - Skogbevuxen myr*
- 91E0 - Svämlövskog*
- 1106 - Lax (i sötvatten)
- 1130 - Asp
- 1149 - Nissöga
- 1163 - Stensimpa
- 1966 - Ävjepilört

Bevarandeplanen behöver uppdateras!

Enligt nuvarande kunskap om området vet vi att

även följande arter finns:

A002 - Storlom

A094 - Fiskgjuse

A193 - Fisktärna

A194 - Silvertärna

Utvecklingsmark till ytterligare naturtyper kan finnas. Detta är viktigt att ta hänsyn till.

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000-området är att de naturtyper och arter som finns i området (se förteckningen) ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det här området utgör därför en viktig del i det ekologiska nätverk av områden som Natura 2000 bygger på.

Det främsta syftet är att bevara områdets vattenmiljöer, hållmarker och skogsmiljöer med tillhörande arter.

Regeringen fattade beslut om att föreslå området till Natura 2000-nätverket i december 1995.

Beskrivning av området

Djuröarkipelagen har ett isolerat läge mitt i Väneren och består av ett 30-tal holmar och skär. Öster om ögruppen finns ett vidsträckt område med grynnor och bränningar, flacka skär och småöar. I väster blir det däremot djupt strax utanför öarna. Berggrunden domineras av gnejs,

men på enstaka ställen förekommer grönsten och kalksten, vilket avspeglas i florán som där är rikare.

På de flesta öarna är hällmarkstallskog dominerande. På de större öarna finns även myrområden och fuktiga tallskogar. Inslag av lövträd finns i mindre omfattning, exempelvis finns ett äldre lindbestånd på ön Gisslan. Något egentligt skogsbruk har inte bedrivits i ögruppen sedan 1950-talet. De små skären är ofta kala. Strandzonerna består till huvudsak av klippiga stränder och klapperstensstränder, i de mest skyddade vikarna breder bladvass ut sig.

Dovhjort är inplanterad på de större öarna och sätter sin prägel med högt betetryck. På huvudön finns öppna gräsmarker som är rester av tidigare jordbruk på ön. Fågelfaunan är rik och det finns värdefulla häckningslokaler för flera skyddsvärda arter i området, bland annat fisktärna, fiskgjuse och storlom. Äldre tallar i strandzonen är viktiga potentiella boträd åt stora rovfåglar.

Bevarandemål

Området ska bestå av en opåverkad insjöskärgård med ett rikt fågelliv.

Exempel på uppföljningsbara bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art. Vilka av dessa mål som kommer att användas i området bestäms när kompletterande inventeringar genomförts. Då kommer även koder som x, y och liknande att ersättas med siffror och arter. Uppgifter inom parantes är preliminära och kan komma att ändras.

Markägarförhållanden

Statligt

Vad kan påverka negativt

Faktorer som skulle kunna påverka områdets naturvärden negativt är:

- ett omfattande rörligt friluftsliv som kan störa fågellivet, exempelvis genom buller och vågsvall från fritidsbåtar.
- igenväxning av fågelskär kan missgynna sjöfåglar som är beroende av kala skär för sin häckning.

Åtgärder som regleras av föreskrifterna för nationalpark:

- exploatering, t ex anläggande av brygga, väg eller uppförande av ny byggnad.
- schaktning, upplag, täktverksamhet etc.
- skogsbruk

Ytterligare åtgärder som kan påverka området negativt finns beskrivna under respektive naturtyp och art.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd

Djuröarna är skyddat som nationalpark.

För skötsel av ingående arter och naturtyper, se på art- och naturtypsnivå.

Följande åtgärder skulle kunna gynna fågellivet i området:

- kanalisering av friluftslivet förbi kända häckningsplatser för störningskänsliga arter. Detta skulle kunna ske med s.k. vädjandeskyltar.
- hastighetsbegränsning för båttrafik inom grunda områden.
- röjning av fågelskär vid behov.
- fågelskärsinventering i Vänern bör fortsätta att genomföras årligen. Inventeringen kan användas i uppföljningssammanhang.

Bevarandestatus

Bevarandestatusen för de enskilda naturtyperna och arterna är beskriven under respektive naturtyp/art.

Uppföljning av naturtyper och arter

De i bevarandeplanen angivna målen ska följas upp.

Bevarandemålen följs upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Naturtyper som inte kräver skötsel följs upp stickprovsvis med glesa tidsintervall liksom arter som till exempel förekommer på många lokaler eller som inte är hotade i så hög grad. Områden som vid basinventeringen inte konstateras ha gynnsam bevarandestatus följs upp regelbundet tills gynnsam bevarandestatus uppnåtts. Samtliga områden ska följas upp om de innehåller arter och naturtyper som är sällsynta, särskilt viktiga för biologisk mångfald eller kräver regelbunden skötsel.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Skaraborgs län. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt områden med geografiska bestämmelser.

Naturvårdsverket. 1989: Nationalparksplan för Sverige.

Naturvårdsverket. 1991: Skötselplan för nationalparken Djuröarna. Beslut 1991-02-07.

Naturtyper, djur- och växtarter som speciellt måste bevaras i området

3130 Oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder

<i>Beskrivning:</i>	Till naturtypen räknas den del av Vänern som ingår i området. Generellt beskrivs naturtypen som näringsfattiga eller svagt näringsrika sjöar med grunda, ibland betespräglade stränder. Vegetationen består av akvatiska arter som strandpryl och braxengräs samt av annueller på blottlagda strandzoner. Naturtypen är känslig för: -onaturliga vattenståndsfuktuationer-näringstillförsel-onaturlig sänkning av sjöns pH-tillförsel av humus och partiklar (grumlande ämnen)-ingrepp i strandskog och strandvåtmark
<i>Bevarandemål:</i>	Areal -Arealen av naturtypen ska vara minst x (2075) hektar. Struktur och funktion -Medelvärde för totalfosforhalten får högst vara 25 µg/l (tillståndsklass 2).-pH-värdet får inte vara lägre än 6,2 (Tillståndsklass 3).-Vattenfärgen får högst ha en absorbans på 0,12 Abs f400/5 eller ett färgtal på högst 60mgPt/l (Tillståndsklass 3).-Siktdjupet ska vara större än 3 meter.-Vass och flytbladsvegetation får högst täcka x% av vattenytan.-Vattenståndsvariationerna skall uppfylla god ekologisk status, vilket motsvarar minst indikatorvärde 2 enligt System aqua (långtidsreglering <1 m) Typiska arter -Förekomsten av typiska kärlväxtarter ska bibehållas eller öka. Därför ska minst 2 av de typiska kärlväxtarterna y och z förekomma i minst x% av provytorna.
<i>Negativ påverkan:</i>	Faktorer som skulle kunna påverka områdets naturvärden negativt är: - igenväxning av grunda vikar.- stor tillförsel av näringsämnen och bekämpningsmedel, t ex genom intensivt jordbruk i sjöns och tillflödenas närområden.- ökad belastning av humusämnen, grumling och igenslamning av bottenvegetation och grunda bottna, t ex genom skogsbruk i tillrinningsområdet och i strandskog. Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Röjning av vass i igenväxta vikar vid behov.
<i>Bevarandestatus:</i>	Avvakta basininventering
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

8230 Pionjärvegetation på silikatrika bergytor

Beskrivning: På Djuröarna utgörs naturtypen av fågelskår, klipphöllar i strandzonen samt höllmarker i skogsmiljö.

Generellt sett beskrivs naturtypen som tidvis mycket torra, silikatrika bergytor med pionjärvegetation som domineras av fetbladsväxter, mossor och lavar. Typen är i regel beroende av hävd. I strandzonerna är ishyvling ett sätt att hålla naturtypen öppen. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel, markexploatering och förändrad markanvändning.

Bevarandemål: Areal
-Arealen pionjärvegetation på silikatrika bergytor ska vara minst x (71) hektar.

Struktur och funktion
-Träd- och busktäckningen ska understiga x (5) %.
-Minst 95 % arealen ska vara fri från igenväxningsvegetation varje år vid vegetationsperioden slut.

Typiska arter
-Förekomsten och täckningsgraden av typiska lavar och kärlväxter ska bibehållas eller öka, dvs det ska finnas minst x st av de typiska arterna i minst y av provytorna.

Negativ påverkan: Faktorer som skulle kunna påverka områdets naturvärden negativt är:
- igenväxning av fågelskår och klippstränder.
- gödning.
- eldning utanför iordningsställda eldplatser kan skada höllarna.
- ökad förnabildning och igenväxning av markerna runt om kan på sikt leda till överväxning av höllmarkerna i skogsmark.

Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet.

Bevarandeåtgärder: Skötsel
- röjning av igenväxningsvegetation vid behov.
- vid behov kan eldstäder behöva ställas iordning. Detta på platser där risken för skador på höllarna pga otillåten eldning bedöms vara stor, t ex i anslutning till naturhamnarna.

Bevarandestatus: Avvakta basinventering

Uppföljning: Se tillsviðare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9010 Västlig taiga*

Beskrivning: Västlig taiga är det samma som naturskog eller naturskogsartad skog. I området utgörs naturtypen av hållmarkstallskogar och tallskogar av lingon/blåbär-ristyp på öarna. Träden påverkas av vind i stor utsträckning och kan även stå i solexponerade lägen, särskilt i strandzonerna. Solbelysta tallar kan ha stor betydelse för exempelvis sällsynta skalbaggar och andra insekter.

Generellt är naturtypen beroende att skogen får behålla sin naturliga artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Naturtypen är känslig för bruten skoglig kontinuitet, påtagliga minskningar av populationerna hos de typiska arterna samt markexploatering och förändrad markanvändning.

Bevarandemål: Areal
-Arealen västlig taiga ska vara minst x ha varav arealen tallskog (där tall utgör mer än 70 % av virkesförrådet) ska vara minst x ha.

Struktur och funktion

-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död ved/levande ved ska vara minst 1/5.)

-Träd av utländskt ursprung (t.ex. contortatall och olika ädelgranar) får inte finnas i området.

-Förnyring av tall ska finnas, i undergrupp tallskog av lingonris-typ, med minst x stammar över 1 m höjd och stammar högre än 2 m höjd av säl, rönn och asp i mer än x (80) % av provytorna.

Typiska arter

-Minst x av de typiska lavarerna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska kärlväxterna a, b, c, etc. ska förekomma i minst x % av provytorna.

Negativ påverkan: Faktorer som skulle kunna påverka områdets naturvärden negativt är:

- sur nederbörd som kan påverka förutsättningarna negativt för många arter.
- uteblivet bete och brist på bränder som kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar.
- kvävenedfall som kan skapa eutrofiering, med negativa effekter på lavar m.m.
- graninvandring i talldominerade miljöer.
- dålig förnyring av tall.
- olika former av produktionsinriktat skogsbruk. Detta är dock inte aktuellt då området är skyddat som nationalpark.

Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet.

Bevarandeåtgärder: Något egentligt skogsbruk har inte bedrivits i ögruppen sedan 1950-talet. Skogsmarken ska enligt skötselplanen för nationalparken utvecklas naturligt. Åtgärder för att underlätta förnyring av tall kan dock gynna naturtypen. Detta skulle kunna ske genom t ex bete där tramp från djuren håller ner förnaskiktet, genom plockhuggning av gran eller genom naturårsbränning.

Bevarandestatus: Avvakta basinventering

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9180 Ädellövskog i branter*

Beskrivning: Naturtypen utgår.

Bevarandemål: Naturtypen utgår.

Negativ påverkan: Naturtypen utgår.

Bevarandeåtgärder: Naturtypen utgår.

Bevarandestatus: Naturtypen utgår.

Uppföljning: Naturtypen utgår.

91D0 Skogbevuxen myr*

Beskrivning: På Djuröarna finns naturtypen på de större öarna där den växer i övergången mellan myr och skog på fastmark.

Generellt beskrivs den som myrar som är skogbevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen skall vara minst 25 %. Samtliga tallmossar räknas till denna typ. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter. Naturtypen är känslig för bruten skoglig kontinuitet, påverkan på hydrologi och hydrokemi, påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna samt markexploatering och förändrad markanvändning.

Bevarandemål: Areal
-Arealen skogsbevuxen myr ska vara minst x (24) hektar.

Struktur och funktion

-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död/levande ved skall i objektet uppgå till minst 1:5)
-Hela arealen skall ha ostörd hydrologi. Det ska inte finnas diken med avvattnande effekt.

Typiska arter

-Minst x av de typiska kärlväxtarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
-Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

Negativ påverkan: Alla former av åtgärder inom produktionsskogsbruk kan påverka naturtypen negativt. Detta är dock inte aktuellt då området är skyddat som nationalpark.

Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet.

Bevarandeåtgärder: All skogsmark bör utvecklas fritt med undantag för naturvårdande åtgärder.

Bevarandestatus: Avvakta basinventering

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

91E0 Svämlövskog*

Beskrivning: För beskrivning, se området som helhet.
Generellt beskrivs naturtypen som naturligt, tidvis översvämmade skogar med ask, klibbal eller gråal i låglänta områden och längs vattendrag på jordar, som är rika på alluviala avlagringar och som vid lågvatten är väl dränerade.
Naturtypen är känslig för bruten kontinuitet av lövträd, störning av hydrologin, påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna samt markexploatering och förändrad markanvändning.

Bevarandemål: Areal
Arealen av naturtypen ska vara minst x (24) ha eller öka.

Struktur och funktion
-I naturtypen ska lövträdsandelen vara minst x (50) %.
-Trädsiktets sammansättning ska vara minst x % av respektive trädslag.
-Föryngring av nyckelarter i trädsiktet ska nås i minst x (90) % av området.
Fördelningen av nyckelarter i olika åldrar eller diameterklasser ska vara x.
-Minst x (90) % av naturtypens areal ska översvämmas regelbundet varje år.
-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död ved/levande ved skall vara minst x/y)

Typiska arter
-Minst x av de typiska kärleväxterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
-Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

Negativ påverkan: Faktorer som skulle kunna påverka områdets naturvärden negativt är:
- produktionsskogsbruk med åtgärder som avverkning, buskröjning, transporter, markberedning, vägbyggen, dikning m m som förändrar hydrologin. Detta är inte aktuellt då området är skyddat som nationalpark.
- ingrepp i den kringliggande vattenytans hydrologi.
- invandrande gran.

Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet.

Bevarandeåtgärder: All skogsmark bör utvecklas fritt med undantag för naturvårdande åtgärder, t ex röjning av inväxande gran.

Bevarandestatus: Avvakta basinventering

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1106 Lax (i sötvatten); *Salmo salar*

Beskrivning: Arten är beroende av de djupare partierna i Vänern, varav delar ingår i Djuröskärgården. Det är dock oklart om området är av betydelse för arten.

Laxen måste ha tillgång till outbyggda vattendrag där ut- och uppvandring inte hindras och i dessa vattendrag måste dessutom lämpliga lek- och uppväxtområden finnas. Tillräckligt god vattenkvalitet krävs beträffande pH, miljögifter och närsalter, både i vattendragen och havet. Arten är känslig för vandringshinder, avsaknad av lämpliga lek- och uppväxtområden, låga syrehalter, uttorkning, genetisk utarmning samt sjukdomar.

Bevarandemål: Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö. Arten kan komma att utgå.

Negativ påverkan: Arten kan komma att utgå.

Bevarandeåtgärder: Arten kan komma att utgå.

Bevarandestatus: Arten kan komma att utgå.

Uppföljning: Arten kan komma att utgå.

113_ Asp; *Aspius aspius*

Beskrivning: Det är oklart om området är av betydelse för arten.

Generellt gäller följande för asp:
I de sjöar där aspen lever (oligotrofa och mesotrofa) uppträder den ofta pelagiskt, dvs i den fria vattenytan. Den lever såväl i ytskiktet som på relativt stora djup. Som ung lever aspen huvudsakligen på djurplankton, insektslarver och kräftdjuroch som vuxen på fiskföda, mört, löja, nors etc. Arten lever i system av sjöar och vattendrag och kräver kontakt dem emellan för sin spridning. Arten är känslig för isolering av delpopulationer, vandringshinder samt avsaknad av lämpliga lek- och uppväxtområden.

Bevarandemål: Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö. Arten kan komma att utgå.

Negativ påverkan: Arten kan komma att utgå.

Bevarandeåtgärder: Arten kan komma att utgå.

Bevarandestatus: Arten kan komma att utgå.

Uppföljning: Arten kan komma att utgå.

1149 Nissöga; *Cobitis taenia*

<i>Beskrivning:</i>	Oklart om området är av betydelse för arten, men då nissöga lever i grunda vatten kan potentiell livsmiljö finnas i området. Lämpliga bottenar är viktiga för nissögot som utnyttjar botten för att gömma sig från rovfisk och för att inta föda. Födan utgörs särskilt av ryggradslösa djur som silas ut ur bottenstratum eller plockas från botten, men även av detritus av viss partikelstorlek. Arten är skymningsaktiv och söker då föda på botten, men uppehåller sig dagtid nedgrävd i bottenstratum. Nissögot kan genom tarmandning utnyttja atmosfäriskt syre och tolererar lägre syrehalter i vattnet än grönlungen. De svenska lokalerna är företrädesvis eutrofierade slättlandsjöar. Leken sker i maj-juni och äggen läggs på botten eller inne bland vegetationen. Arten är känslig för störning av de ursprungliga miljöförhållandena i klarvattensjöar med sandbotten, försämrade syreförhållanden i bottenarna, utsättning av främmande fiskarter i vatten med nissöga som kan leda till att bestånd slås ut samt exploatering i anslutning till de lokaler som hyser nissöga
<i>Bevarandemål:</i>	Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.
<i>Negativ påverkan:</i>	Faktorer som kan påverka arten negativt är: - kunskapsbrist om arten i området. Ytterligare faktorer som kan påverka arten negativt beskrivs för naturtyp 3130. Faktorer som kan påverka området negativt beskrivs för området som helhet.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Inventering av artens förekomst i området kan behövas. För ytterligare bevarandeåtgärder som kan gynna arten beskrivs för naturtyp 3130.
<i>Bevarandestatus:</i>	Avvakta basinventering
<i>Uppföljning:</i>	Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1163 Stensimpa; *Cottus gobio*

<i>Beskrivning:</i>	Oklart om området är av betydelse för arten, men då stensimpan lever stationärt under stenar och grus i grunt vatten i sjöar, bäckar, älvar och bräckt vatten kan lämpliga livsmiljöer för arten finnas i området. Arten vill ha klara och syrerika vatten. Födan utgörs av dagslände- och mygglarver, maskar och kräftdjur. Arten är känslig för försurande ämnen.
<i>Bevarandemål:</i>	Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.

<i>Negativ påverkan:</i>	Faktorer som kan påverka arten negativt är: -kunskapsbrist om arten i området. Ytterligare faktorer som kan påverka arten negativt beskrivs för naturtyp 3130. Faktorer som kan påverka området negativt beskrivs för området som helhet.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Inventering av artens förekomst i området kan behövas. För ytterligare bevarandeåtgärder som kan gynna arten beskrivs för naturtyp 3130.
<i>Bevarandestatus:</i>	Avvakta basinventering
<i>Uppföljning:</i>	Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1966 Ävjepilört; *Persicaria foliosa*

<i>Beskrivning:</i>	Enstaka fynd av arten finns från muddermassor vid hamnmiljöerna på Djurö. Ävjepilört förekommer på grunda leriga stränder vid älvar, åar och sjöar, sällsynt även vid småvatten i betesmarker. Den är ljusälskande och mycket konkurrenssvag. I samtliga områden växer den i miljöer som större delen av året normalt är täckta av vatten och endast periodvis är blottlagda. Arten kräver troligen viss uttorkning av substratet för att gro, men kan sedan växa delvis vattentäckt. På några lokaler är den endast efemär och dyker upp när förhållandena är optimala för att några år senare ha försvunnit igen. På merparten av lokalerna är den dock mer långlivad. Påverkan på vattenföringen i vattendrag som medför blottläggning av jord och betesdrift på stränder påverkar arten positivt. Arten sprids huvudsakligen längs vattendrag. Långdistansspridning och spridning mellan vattendrag sker troligen med fåglar. En rimlig uppskattning av spridningsavstånd är <1000 m. Arten är känslig för igenväxning och förändring av vattenregimen.
<i>Bevarandemål:</i>	Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.
<i>Negativ påverkan:</i>	Åtgärder som kan påverka arten negativt är: - kunskapsbrist om arten inom området. - då populationen är liten och isolerad riskerar den utslagning pga slumpvisa skadeeffekter. - förändringar av vattenkvaliteten, speciellt övergödning, kan vara negativt för arten. Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs för området som helhet samt för övriga arter och naturtyper.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Bevarandeåtgärder som skulle kunna gynna ävjepilört: - inventering av ävjepilörtbeståndet bör genomföras. För ytterligare bevarandeåtgärder, se övriga arter och naturtyper.
<i>Bevarandestatus:</i>	Avvakta basinventering

Uppföljning:

Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.